

Ordförandeutlåtande – Kommunplan

Tyresö växer och kommunens attraktivitet som boendeort lockar fler och fler. Att 99 % av Tyresöborna rekommenderar andra att flytta hit och att Tyresöborna är mest av nöjda av alla invånare i länet med kvaliteten på den service som erbjuds är tydliga tecken på den positiva utvecklingen.

Vi som förtroendevalda och som politiska företrädare har som främsta ansvar att ta ansvar för att vi kan ha en fortsatt positiv och hållbar tillväxt. Där vi samtidigt tar ansvar också för den gemensamma ekonomin och för bra verksamheter med hög kvalitet. Det är därför glädjande att vi kan lägga en budget med ett överskott på 46,7 miljoner och med 15 miljoner i buffert för demografiska förändringar under året – pengar som skjuts ut i verksamheten om antalet barn i förskola och skola blir fler än vad prognoserna säger.

Alliansens övergripande stadsbyggnadspolitik handlar om att fortsätta förtäta Tyresös centrala delar för att kunna bevara så mycket sammanhängande grönytor och natur som möjligt. En ansvarsfull och hållbar tillväxt. Vår stadsbyggnadspolitik handlar också om att steg för steg läka de sår som 60-tals planeringen lämnat i Tyresö i form av bostadsenkla separerade från varandra. Vi strävar efter att skapa goda boendemiljöer i blandade upplåtelseformer.

Wättingeområdet – den stora pusselbiten i Bollmora/Centrum

Ett av de områden som skulle kunna bidra till en positiv tillväxt för Tyresö är området runt det nuvarande Tyresö Gymnasium och längs Wättingestråket runt Granängsringen och fram till Farmarstigen. Alliansen har som ett led i det pågående arbetet med Översiktsplanen gett Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se på vilka möjligheter till nya bostäder och service som går att få till i detta ganska stora och sammanhängande område.

Den studie som gjorts visar att det finns en mycket stor potential för nya attraktiva bostäder och en utvecklad service i området runt Granängsringen. Granängsringenområdet kan kompletteras med upp mot 1000 nya bostäder som sprids ut på yttersidan av ringen i princip från torget runt till gymnasiet och med ytterligare bostadsbyggnadsmöjligheter bakom och bortom gymnasiet där bland annat större parkeringsytor kan utnyttjas. Detta skulle vara ett välkommet tillskott av bostäder som stämmer med Alliansens övergripande politik. Det gör det även möjligt att komplettera detta kraftigt hyresrättsdominerade område med andra upplåtelseformer. Wättingestråket blir därmed nästa stora utvecklingsprojekt som i omfattning är av samma slag som den pågående utvecklingen i Norra Tyresö Centrum.

Implementeringen av framtidens gymnasium innebär att de högskoleförberedande programmen tillsammans med vuxenutbildningen ges nya lokaler i ett centrumnära läge. Helt i linje med vad undersökningar visar att elever som söker dessa program anser är viktigt. Det öppnar nya möjligheter för användande av den fastighet som idag är gymnasiet. Även med de yrkesförberedande programmen, introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan kvar i upprustade lokaler finns möjligheter till ny och spännande utveckling. Här kan ungdomsbostäder inrymmas i någon del och

genom påbyggnad. Lokaler som frigörs kan användas både för företag och som skola då behoven av både företags- och skollokaler är stort. Den befintliga idrottshallen bevaras. Detta är ett realistiskt och ekonomiskt rimligt förslag för hantering av de befintliga gymnasielokaler som blir lediga.

En utveckling området runt Granängsringen möjliggör stora exploateringsintäkter då stora delar av marken är kommunal eller tillhör Tyresö Bostäder. Även Tyresö Bostäder kan med den tänkta utvecklingen vara med och bygga nya hyresrätter.

Norra Tyresö Centrum rullar på med ett Kultur- och Kunskapscentrum

Utvecklingen av den nya stadsdelen Norra Tyresö Centrum är en av de viktigaste satsningarna för att förverkliga visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen att bo, leva och vara företagare i. Det är därför glädjande att processen rullar framåt i ett bra tempo. Det planuppdrag för etapp 2 som beslutades i april innebär nya bostäder, förbättrade lokaler för viktiga verksamheter som vårdcentral och kommunens socialförvaltning, ett nytt kultur- och kunskapscentrum, ett aktivitetstorg och även en möjlig ny förskola.

Inom ramen för etapp 2 kan vi skapa ett 100-tal nya bostäder i kvarter 6 och ytterligare ett antal genom påbyggnad av det befintliga vårdcentralshuset i kvarter 7. Dessa är bra och attraktiva lägen för bostäder. Marken ägs delvis av kommunen och ger därmed bra intäkter. Här skapar vi dessutom ett nytt aktivitetstorg och mötesplats för Tyresöbor.

Etapp 2 omfattar även den fastighet som ägs av Hemsö och där kommunen i samarbete med bolaget har möjlighet att genomföra den största kultursatsningen i Tyresö på många decennier - ett nytt Kulturhus. Alliansen anser att läget är bra och lämpligt för ett Kulturhus som innehåller bland annat bibliotek, konsthall, lokalhistoriskt arkiv, café och ytor för andra kulturaktiviteter samt en större samlingsal. Genom samarbetet med Hemsö kan planerna förverkligas utan att kommunen själv tar på sig en omfattande investering. Istället blir kommunens verksamheter hyresgäster i det nya huset, något som Alliansen tagit höjd för i Kommunplanen.

När planen förverkligas finns möjligheter att rusta upp och förnya lokaler som Socialförvaltning hyr av Hemsö i det befintliga vårdcentralshuset. En förnyelse som ger bättre arbetsmiljö och en mer välkomnande miljö för besökare. Här ligger den öppna förskolan och familjeinriktad verksamhet som i samband med det kan utvecklas till att bli en riktig familjegalleria, något som Alliansen vill genomföra.

Alliansen vill ge en riktig och rejäl möjlighet för framtidens gymnasium i Tyresö. Det har gjorts ett stort, genomgripande och bra arbete av Gymnasie- och Arbetsmarknadsnämnden, Utvecklingsförvaltningen, Tyresö Gymnasium och dess personal för att ta fram koncept och inriktningar för framtidens gymnasium. En viktig del av de slutsatser som dragits under arbetets gång har varit att de högskoleförberedande programmen behöver nya flexibla, attraktiva lokaler i ett mer centralt läge. Implementeringen av framtidens gymnasium innebär därför att de högskoleförberedande programmen tillsammans med vuxenutbildningen m.m. flyttar till denna fastighet och blir det andra benet i det nya Kultur- och Kunskapscentret. Att förlägga de

högskoleförberedande programmen i Tyresö Centrum är i linje med vad undersökningar visar att elever som söker dessa program anser är viktigt.

Det är i det sammanhanget viktigt att lokalerna utformas flexibelt så att huset och alla dess möjligheter kan utnyttjas både på dag- och kvällstid som på vardagar och helger. Vuxenutbildning, gymnasieutbildning och kulturverksamheter passar väl ihop och kan komplettera varandra. Dimensioneringen av lokaler för gymnasieverksamhet läggs på en realistisk nivå vad avser elevantal vilket ytterligare stärker attraktiviteten. Framtidens gymnasium innebär en ny profilering för all utbildning. Vi ger de högskoleförberedande programmen en chans att lyckas i Tyresö. Visar det sig sedan att det ändå inte går att få ett tillräckligt stort elevunderlag trots att elevkullarna nu växer igen är lokalerna i Kultur- och Kunskapscentrumet utformat med den flexibiliteten att annan verksamhet med lätthet kan flytta in. Det är att ta ett helhetsansvar för vår ekonomi.

De tankar som lanserats om en omfattande upprustning av hela det nuvarande gymnasiet är ett dyrbart vågspel. När frågan studerades närmare av kommunen för en 8-10 år sedan var prislappen upp mot 300 miljoner. Gymnasiets lokalisering är ett problem för attraktiviteten för de högskoleförberedande programmen. Det finns en risk att vi skulle stå med många och stora tomma lokaler igen. Tankar om att komplettera gymnasieutbildning med universitetsutbildning är naturligtvis intressant men svår att realisera. Erfarenheter från bland annat Haninge visar att antalet studenter minskar över tid. Detta om vi tillåter oss att leka med tanken att något universitet eller högskola är beredda att flytta verksamheter från där de finns idag till Tyresö Gymnasium inom en 3-4 år.

Planarbetet har även startat för etapp 3 i Norra Tyresö Centrum vilket ger bostäder - varav en del hyresrätter – och en möjlig förskola i området närmast simhallen. Vi är även i slutfasen av planeringen för ny ishall och ett parkeringsgarage med mera som stärker området ytterligare. Kommande år dras planeringen för ytterligare etapper igång. Vidare pågår nu även planering för ytterligare bostäder i området mellan Tyresö Centrum och Granängstorget.

Översiktsplanen stöd och vägvisare för att nå vår vision

Under 2016 fortsätter arbetet med den för Tyresös totala utveckling så viktiga Översiktsplanen. I det samråd som genomförts har väldigt många Tyresöbor engagerat sig. Det ska vi alla vara stolta över.

De tre framtidsscenarion som presenterades i samrådet ska nu kokas ner till en samlad bild som kan gå ut på granskning och senare antas och gälla. Det är viktigt att fortsätta en bred dialog kring nya ÖP. Vi ser framför oss att den samlade bild som nu tas fram har fokus på förtätning i centrala lägen där en klar majoritet av nya bostäder ligger i Bollmora och i nära anslutning till Tyresö Centrum. Förtätning kan sker i stråk längs Bollmoravägen, Myggdalsvägen och Njupkärrsvägen/Farmarstigen/Granängsringen. På så sätt bevarar vi stora grönytor även i Bollmora och tillskapar nya. Det är en hållbar tillväxt.

Utanför för Bollmora handlar det också om att förtäta i stråk för att den gröna karaktären på Tyresö inte ska förändras. Den översiktsplan som slutligen antas ska tydligt visa att vi kommer att ha nära till natur och grönska var vi än bor i Tyresö även om vi blir 60 000 invånare.

I Tyresö Strand handlar det om den tredje etappen av Trädgårdsstaden och ytterligare kompletteringar i nära anslutning till Strandtorget. Här ryms även ett nytt särskilt boende för äldreomsorgen, en ny vårdcentral och nya förskolor samt ett mindre idrottsområde.

Längre österut avstannar förtätningen. Ett mini-centrum ska etableras vid Trinntorp på Brevikshalvön men i övrigt gäller intentionerna i den fördjupade översiktsplanen från 2003.- Stora naturtomter med hållbarhet och miljö i fokus genom kommunalt vatten och avlopp, förbättringar för gång- och cykel och kollektivtrafik. En ny dialog kring hur vi exakt ska genomföra moderniseringen av de yttre delarna av Brevikshalvön, öster om Trinntorp, behövs med de boende inte minst för att skapa bra miljöförhållanden och rimliga kostnader för såväl oss alla som skattebetalare och för de enskilda fastighetsägarna.

Den succesiva satsningen på att förbättra framkomligheten på Tyresövägen där ett tredje reversibelt körfält planeras fortsätter liksom den omfattande satsning som finns i den Cykelplan som Alliansen klubbade igenom för Tyresö. Vi vill dessutom tydligt konstatera att vår kollektivtrafik inte ska bygga på tunnelbana utan smidig och flexibel busstrafik

Alliansens löfte om att bevara Trollbäcken som en grön och lummig villastad ligger fast. Det är genom den särskilda centrumutvecklingsplan som jobbas fram som Trollbäcken kan förtätas en del – det gäller då stråket längs Vendelsövägen från Södergården via Alléplan till Drevviken. Här ryms ett antal hundra bostäder, förbättrad service, butiker och mindre företag. Trollbäcken behöver också en stärkt kommunal service med fler skolplatser, förskolor och äldreboende. Övriga delar är i väldigt liten utsträckning berörda.

Det är också dags att ta ett helhetsgrepp om strategiska markförvärv – dvs vad kommunen eventuellt ska köpa in för att kunna förverkliga den utveckling vi ser framför oss.

Så möter vi äldreboomen och stärker valfrihet i den sociala sektorn

Vid årsskiftet passerade Tyresö 45 000 invånare. De närmaste åtta åren kommer över 3 000 nya bostäder i olika upplåtelseformer byggas. Alliansen tar långsiktigt vår del av ansvaret för den besvärliga bostadssituation som råder i Stockholmsregionen. Om tio år beräknas vi vara 55 000 Tyresöbor enligt befolkningspronosen. Det är positivt. När fler är med och delar på utgifterna ökar möjligheten till offensiva satsningar inom välfärdens kärna; som förskola, skola och äldreomsorg. Att fler väljer att flytta till Tyresö eller bilda familj här är ytterligare ett kvitto på vår attraktionskraft.

Precis som i övriga Sverige ökar antalet äldre och för att möta den utvecklingen behövs ökad beredskap och kapacitet, bland annat i form av fler boenden. Just nu pågår byggnation av ett särskilt boende på Farmarstigen och ytterligare två särskilda boenden är i detaljplanering - ett i Trollbäcken och ett i Tyresö Strand. Därefter finns utpekat att nästa boende byggs i Fårdala. Det är viktigt att

servicen finns i alla kommundelar så att äldre kan bo kvar i sin närmiljö. Vi fortsätter planera för det perspektivet.

För att höja kvalitet och kompetens inom demensvården går vi vidare med det utbildnings- och certifieringssamarbete som vi tagit initiativ till tillsammans med Silviahemmet. Förutom att säkerställa en god vård kommer det göra oss attraktivare som arbetsgivare. Att vi kan locka nya duktiga medarbetare till kommunen är viktigt när behoven ökar och omsorgen behöver byggas ut. Tyresö blir först i landet med Silviahemscertifieringen. Vi fortsätter även utveckla valfriheten för äldre med sikte på att på plats LOV även för boenden. Den socialistiska modellen där äldre reduceras till barn utan makt kommer Alliansen aldrig att stå bakom.

Även på funktionshinderområdet fortsätter vi bygga ut platser samt öka valfrihet och inflytande för den enskilde. Vi breddar nu insatserna för boendestöd så att fler människor med sociala behov ska kunna bo självständigt. Nya boenden tillkommer i slutet av 2015 och under 2016-2017. Dessutom har ett brett arbete genomförts för att på kort och lång sikt kunna hitta bostäder till olika grupper som kommunen har ett ansvar för - som personer med olika funktionsuppsättningar, personer med olika typer av sociala problem samt flyktingar och ensamkommande flyktingbarn.

I och med kommunplanen och att likalydande beslut fattas av landstinget och övriga 25 kommuner i länet övertar kommunerna ansvaret för hemsjukvården inom LSS. Det hanteras genom en skatteväxling där skatten i Tyresö ökar med 2 öre och skatten i landstinget sänks 2 öre. Det ger Tyresö en ny resurs som i sin helhet skjutits till området omsorg om personer med funktionsnedsättning. Enligt beräkningar är kostnaden i Tyresö lägre än den nya intäkten.

Det ska vara gott att bo i Tyresö

Tyresö är en kommun som satsat på att höja matkvaliteten. Med vår nya gastronomichef tas ett helhetsgrepp om matservicen. Vi fokusera på hög kvalitet i skolmaten och bra personal som tar med sig matglädje till barn i alla åldrar. Vid sidan om satsningen i skola och förskola ska nu även områden som äldreomsorgen få ett matlyft. Där fokus ligger både på vad som serveras och på själva måltidssituationen och måltidsmiljön som spelar stor roll för en god ålderdom.

Arbetslinjen gäller i Tyresö oavsett regering

Arbetslinjen är något som Alliansen slår vakt om. Oavsett den politik som förs nationellt så kommer vi göra vad vi kan för att fler ska komma ut i jobb. Det är en styrka att arbetslösheten i Tyresö är väldigt låg jämfört med länet och riket – totalt, bland unga och utrikesfödda. Vi fortsätter uppmuntra entreprenörskap och stärka service till företag i kommunen. Det blir mer entreprenörskap i skolan och vi har nu kommit långt med "en väg in"-funktionen för näringslivet. Tyresö har deltagit i SKL:s program "Förenkla helt enkelt" för att bli ännu bättre på service och relationer med våra företag. En handlingsplan är nu under utarbetande som vi kommer att följa. Det ska vara lätt och attraktivt att vara företagare i vårt Tyresö.

En ny satsning som nu kommer genomföras innebär att vi tar ansvar för att få ytterligare personer som står långt från arbetsmarknaden tillbaka genom offentligt skyddade anställningar. Det innebär

ett stort steg framåt för de som är berörda. Vi fortsätter på det sättet bryta utanförskap och bidragsberoende.

Effektivisering och ekonomiskt ansvarstagande

Vi budgeterar nu med ett överskott på 46,7 miljoner för 2016 och ligger sedan kvar på drygt 2 % i överskott de kommande åren. Vi är dock alla medvetna om att vi som andra har utmaningar långsiktigt i ekonomin. Den långsiktiga finansiella analysen pekar på ett visst effektiviseringsbehov på ca 0,9 % per år. Att löpande sträva efter att vara effektiva är ett viktigt mål för alla delar av kommunen. Genom samarbeten med andra kommuner i länet och på Södertörn vet vi att vi blir effektivare. Vi behöver också ta nya grepp. Ett sådant är uppdraget som Alliansen nu lägger om att systematiskt och medvetet minska kostnader för inköp av varor och tjänster och effektivisera våra upphandlingar. Detta gör vi genom att implementera E-handel och öka förståelsen för hur kommunen gör sina inköp, öka konkurrensen i kommunens affärer och minska de relativa inköpskostnaderna. Bedömningen från förvaltningens sida är att ett sådant arbete bör sänka dessa kostnader med 10 % till 2020. Vilket motsvarar ca 100 miljoner kronor.

Positiv skolutveckling som fortsätter

En skola med höga förväntningar, som sätter kunskapsförmedling främst och ser varje barns unika behov är avgörande för att alla ska få en bra start i livet. Det är också detta som ska utmärka förskolan och skolan i Tyresö

Tyresös skolors resultat står sig väl resultatmässigt jämfört med övriga kommuner i Stockholms län och riket. Andelen elever som slutade årskurs 9 med minst godkänt i alla ämnen vårterminen 2014 är den högsta någonsin i Tyresö. Vi ser även att snittet för betygen, meritvärdet är rekordhögt. Tyresö klättrar åter i öppna jämförelser ranking av skolkommuner. Detta hade aldrig varit möjligt utan vår engagerade personal och duktiga elever. Målet är att alla elever ska nå målen så nu fortsätter vi Tyresös skolutveckling med fokus på kunskap, bra lärare och ett närvarande och starkt pedagogiskt ledarskap.

Vi har en vision som handlar om att Tyresö 2030 ska vara den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen att leva, bo och vara företagare i. Vi har tagit kliv i den riktningen varje år och vi fortsätter idogt att röra oss i den riktningen. Tillsammans kommer att nå fram.

Fredrik Saweståhl

Kommunstyrelsens ordförande